

Fylkesstyret:

Namn	Verv	Oppmøte	Mobil	E-post	
Inge Martin Karlsvik, 6490 Eide	Leiar	MØTT	95264979	inge.karlsvik@mimer.no	
Anne Katrine Jensen, 6638 Osmarka	Nestleiar	MØTT	90156039	anne.katrine@hansgarden.no	
Odd Helge Gangstad, 6475 Midsund	Styremedlem	MØTT	40287112	odd.gangstad@gmail.com	
Arne Rekkedal, 6165 Sæbø	Styremedlem	MØTT	99649978	arne.rekkedal@tussa.com	
Gunnhild Overvoll, 6200 Stranda	Styremedlem	MØTT	97164856	gunnhildovervoll@hotmail.com	
Trond Malmedal, 6445 Malmefjorden	1. vara	Forfall	41631265	trond.malmedal@online.no	
Merete Bolme, 6613 Gjøra	Nestleiar BKL	Forfall	90967963	mebo@live.no	
Yngve Røyen, 6640 Kvanne	Fylkesleiar BU	MØTT	90887102	yngve_15@hotmail.com	
Petter Melchior, 6214 Norddal	2. vara	MØTT til 14.30	92283477	petter.melchior@gmail.com	
Til orientering:					
Oddvar Mikkelsen 6640 Kvanne	3. vara		41460565	om@orkla.norgesfor.no	
Sekretariatet		Tlf. arb			
Arnar Lyche	Møtt	org.-sjef	71202897	41418871	arnar.lyche@bondelaget.no
Arild Erlien	Møtt	rådgevar	71202895	99726399	arild.erlien@bondelaget.no
Atle Frantzen	Møtt sak 28	førstekonsulent	71202894	95245900	atle.frantzen@bondelaget.no
Anne Turid Myrbostad		førstekonsulent	71202890	95944610	anne.turid.myrbostad@bondelaget.no

Protokoll frå styremøte i Møre og Romsdal Bondelag og møte for årsmøteutsendingene til Norges Bondelag mandag 27. mai 2013 kl. 10.30 – 16.00 på Felleskjøpets møterom i 3.etasje i Molde

Nyvalgt nestleder i TINE, Nina Kolltveit Sæter fra Surnadal, som er foreslått som nytt styremedlem fra Tine til styret i Norges Bondelag, var invitert til styremøtet, men meldt forfall p.g.a. andre møter.

SAKSLISTE

Faste saker for styret i Møre og Romsdal Bondelag:

1/2013 Godkjenning av saksliste

Framdrift av Bedre Bonde

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjent

2/2013 Godkjenning av protokoll 15. april 2013

Vedlegg: Protokoll er utsendt på e-post for godkjenning.

Vedtak: Protokoll frå styremøtet godkjend.

3/2013 Medlemsutvikling og medlemsverving

Vedlegg: Medlemsutvikling i lokallagene i Møre og Romsdal Bondelag hittil i år.

Medlemstal 01/01-13: 3.330

Medlemstal pr. 22. mai -13: 3.267

Nyinnmelde hittil i 2013: 79 Utmelde: 142 (I januar 2013 vart 86 medlemskap stoppa ubetalt).

På styremøtet ble det orientert om medlemssituasjonen. Det er en trend med flere personlige medlemmer enn bruksmedlemmer. Han sterkere fokus på prissettinga, dyrt for mange å være medlem. Merker seg at enkeltlag mister en del medlemmer.

Prosjekt sentralt i Norges Bondelag: Verveprosjektet "Tørre å spørre" har som hovedmål å utvikle en kultur blant medlemmene hvor det å verve nye medlemmer til velfungerende lokallag oppfattes som en naturlig oppgave. Prosjektet tar også sikte på å styrke lokallagsarbeidet slik at alle medlemmer har velfungerende lokallag å være aktive i, samt markedsføre Bondelaget som en attraktiv organisasjon å være medlem av. Et høyt og stabilt medlemstall gir økt forhandlingsstyrke og påvirkningskraft. Verveprosjektet "Tørre å spørre" løper ut 2014.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 2047 Moldegård 6402 Molde	Besøksadresse: Fannestrandveien 63. Molde	Telefon: 71 20 28 90	Mobil: 41 41 88 71	E-postadresse more.romsdal@bondelaget.no
Møre og Romsdal Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891	Internet:
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto:	8101.05.91392	www.bondelaget.no/moreogromsdal

4/2013 Arbeids- og møteplan 2013/2014 (Dato ajourført: 22.mai 2013)

Dato/Månad	Tiltak/Arrangement	Stad	Deltakarar/Ansvarlege
27. mai	Styremøte/møte m/ årsmøteutsendingane		Styret + årsmøteuts.
11. juni	Representantskapsmøte Norges Bondelag	Alexandra, Loen	Leder og org.-sjef
12.-14. juni	Årsmøte Norges Bondelag	Alexandra, Loen	Årsmøteutsendingar
Mars - sept	Politisk arbeid og kontaktar før valet		Lokallaga/fylkeslaget
21.-25. august	Den Norske Matfestivalen	Ålesund	
Søn.25. august	Open Gard	Rundt i fylket	Lokallaga
August/sept	Sekretariatskonferanse Norges Bondelag		Heile fylkeskontoret
30.aug.-1. sept	Dyregod-dagane stand + evt møte	Gjemnes	
9. september	Stortingsvalg		
16.-20. sept	Styretur		Styret
30. september	Fylkesstyremøte		Styret
Oktober	Temadag Eigarskifte		
Innan 31. okt	Årsmøter i lokallaga		Medlemmene/lokallaga
8.-9. november	Leiar møte i M&R Bondelag	Håholmen, Averøy	Lokallagsstyra og fylkeslag
20. nov	Søknad Aktivt Lokallagsmidlar		Lokallaga
27.-29.november	Skattekurs: Tema:	Alexandra, Molde	Samarb. Rekneskapskontor
11. desember	Fylkesstyremøte		Styret
2014			
Januar	Fylkesstyremøte		Styret
Jan	Frist for lokallaga forslag til valnemnda		
jan / feb.	Møte i valnemnda		
Jan/feb	Samling for nye, unge bønder	Alexandra, Molde	
ca. 1. feb	Lokallaga frist sende inn saker fylkesårsmøte		
Feb	Fylkesstyremøte (årsmeld/rekneskap)		Styret
Feb	Lokallaga frist uttale jordbruksavtala		
1. mars	Kontingentforfall		
Mars	Fylkesstyremøte (handsame jordbr.avtala)		Styret og samvirkerepr
7. mars	Landbrukskonferanse	Alexandra, Molde	Landbruksinteresserte
7.-8. mars	Årsmøte M&R Bondelag	Alexandra, Molde	Lokallaga, fylkeslaget

Datoar for samlingar i samvirkeorganisasjonane:

- 30.-31. oktober: TINE SA, region Midt-Norge, regional samling
- 1. - 2. november: Agro Hordaland, der fleire samvirkeorg har regionsamling for Vestlandet, for Nortura og Tine gjeld dette også tillitsvalde på Sunnmøre.
- 6.-7. november: Nortura Regionutval Midt-Norge har møte i Trondheimsområdet. Involverer kretstillitsvalde i Trøndelagsfylka og Nordmøre/Romsdal.
- 8. - 9. november: Felleskjøpet har messe på Lillestrøm "Bedre Landbruk", med deltaking av bønder/tillitsvalde frå MR (For å unngå kollisjon med møta i Nortura og Felleskjøpet, har M&R Bondelag prøvd å utsette sitt leiar møte med ei veke, men dette passa ikkje for alle. Leiar møtet blir på Håholmen 8. og 9. nov).

5/2013 Representasjon og invitasjon til møter og arrangement**Åpen Gard 2013 – Pr. 22. mai er det påmeldt 3 Åpen Gard-arrangement i Møre og Romsdal:**

Søndag 25. august: **Rauma** Bondelag, Vertskap: Unhjem, Isfjorden. Selma Damman/Arno Landman

Søndag 25. august: **Fræna** Bondelag, Vertskap: Lindset, Malmefjorden, Anne og Jon Arne Lindseth

Søndag 1. sept: **Vestnes** Bondelag, Vertskap: Åsvin, Vestnes, Søren Johan Øverås/Anette Øverås.

Fylkesstyret møter på arrangementene etter invitasjon.

30. mai: Møte i småsamfunnsgruppa, Fylkeshuset, Molde, Arne Rekkedal.

Sakliste: Behandling av seks søknader om bygdemobilisering.

10. juni: Arbeids- og idemøte om beiting, Fylkeshuet, Molde

Bioforsk og Fylkesmannen inviterer til arbeids- og idemøte om beiting kl 10.15 – 15.00 på Fylkeshuset i Molde. Odd Helge Gangstad, Gunnhild Overvoll, Arnar Lyche, Arild Erlien møter.

Tema for møtet: Korleis kan me jobbe aktivt med beitespørsmål? Kva kan vere fylkesmannen, kommunane og landbruksorganisasjonane si rolle i dette arbeidet?

Bakgrunn: Fylket har store unytta beiteressursar, både i inn- og utmark. Bruken av utmarksbeite har gått ned dei siste åra, medan bruken av innmarksbeite viser ein liten auke. Årsakene til nedgangen i

bruken av utmarksbeite er fleire: Dyretalet har gått ned, samstundes som det er meir ledig innmark. I mange område i fylket er det problem med sjukdom og rovdyrskade på beite. Dårlege gjerde og uklare ansvarstilhøve om gjerdeplikt kan gjere det vanskeleg å få til ønska beiting. I den vedtekne landbruksmeldinga for Møre og Romsdal er det sett som mål at beitebruken i fylket skal aukast, målt i tal dyr og areal. Tiltaka som er skisserte, er mellom anna:

- Kartlegge beitearealet i kommunane for å utnytte beiteressursane betre
- Innføre tilskott til kommunane og faglaga for å kartlegge beiteressursane og fremje samarbeidsløysingar lokalt
- Auka satsing på gjerding

Fredag 30.august – søndag 1. september: Dyregod-dagane på Batnfjordsøra i Gjemnes

Arrangeres i år for femte gang. Bondelaget hatt stand hvert år. På åpningsdagen er det som vanlig undervisningsopplegg for tiendeklassingene. Bondelaget bidrar på samme måte som i fjor. Det legges opp til en landbrukspolitisk TV-debatt på fredag ettermiddag. Saken er allerede diskutert med NRK i Ålesund. På lørdag arrangerer faglagene, Bioforsk og Landbruk Nordvest fagseminar.

6/2013 Aktiviteter og møter i lokallagene

Heimeside 25.04.2013: Hustad Bondelag tok det med rota

Motorsager, hekksakser, raker, fire traktorer og et knippe nevenyttige damer og menn var i sving da Hustad Hagelag og Hustad Bondelag arrangerte dugnad. **(ROMSDALS BUDSTIKKE)**

Heimeside 21.05.2013: Vestnes bondelag ber kommunen sikre jordbruksareal

Vestnes bondelag ber kommunen vektlegge auka matproduksjon og krav til beitemark når dei behandlar konsesjonssøknader. Dette kjem fram i eit brev bondelaget har sendt til Vestnes kommunestyre ved ordførar Geir Inge Lien. Her blir det vist til at landbruket i Vestnes har rasjonalisert kraftig dei siste åra. **(ROMSDALS BUDSTIKKE)**

7/2013 Referat fra møter og arrangementer

19. april: Formiddagsseminar i Tingvoll: Landbruksrådet i Tingvoll, der også Bondelagene er medlemmer, inviterte til formiddagsseminar på Tingvoll Videregående skole. Christian Anton Smedshaug holdt innlegg med tittel: "Verdens matproduksjon under press, hva gjør vi i Norge?" Arnar Lyche deltok fra M&R Bondelag.

- **Heimeside 23.04.2013: Mat er også kultur**

I regi av Kulturvekkå inviterte landbruksrådet og bondelagene i Tingvoll til formiddagsseminar om landbruket. Mat er også kultur, og uten bøndene blir det ingen mat. Leder i Tingvoll bondelag, Guro Fjellengen Røttingsnes, poengterte hvor viktig det er å ha et landbruk i Norge, og at matproduksjon også er kultur. **(AURA AVIS)**

24. april: Rauma Bondelag holdt lokalt jordvernseminar. Tema: Jordloven ved Fylkesmannens Landbruksavdeling, og Kommunalt planarbeid ved Rauma Kommune. Anne Katrine Jensen og Arnar Lyche deltok fra M&R Bondelag.

- **Heimeside 10.05.2013: Lærte om jordvern**

Rauma bondelag ønsker økt fokus på hvordan jorda i kommunen drives. De fant ut at de visste for lite om jordvernlova, og inviterte like godt politikere med seg for å få mer kunnskap. Nylig inviterte Rauma Bondelag politikere, presse og andre interesserte til seminar. Tema var jordloven. Leder i Rauma Bondelag, Anders Øverbø, var svært begeistra for at hele elleve faste kommunestyrerepresentanter hadde møtt fram. **(ROMSDALS BUDSTIKKE)**

2. mai: Arbeiderpartiets stortingsrepresentant Tove-Lise Torve besøkte kvinnebønder i Halså

Tove-Lise Torve har tidligere ytret ønske om å besøke kvinnebønder. Møre og Romsdal Bondelag tok henne på ordet, og tok initiativet til sammenkomsten i Halså torsdag 2. mai. Med på turen deltok også Bondelagets nestleder Anne Katrine Jensen og organisasjonssjef Arnar Lyche. Bedriftsbesøkene i Hal-

sa ga Tove-Lise Torve et godt innblikk i landbrukets muligheter og utfordringer. Avisa Tidens Krav dekket besøket. Besøket startet hos Ragnhild Liabø Fjelstad på Liabø. Neste stopp var Valsøya hos Silje Fjelnset. Besøket ble avsluttet i Valsøyfjord hos Marte Halvorsen, som er leder i Halså Bondelag.

- **Hjemmeside 3. mai: Stortingsrepresentant besøkte kvinnebønder i Halså**
- Det er svært interessant å registrere hvor forskjellige dere er som personer, og hvor ulikt utgangspunkt dere har, oppsummerer stortingsrepresentant Tove-Lise Torve (Ap), Sunndal, etter å ha besøkt tre kvinnelige bønder i Halså torsdag 2. mai. Mangfoldet i landbruket er stort og slik vil vi ha det. Torve er imponert over pågangsmotet og satsingsviljen til alle tre. - Dersom dere møter så mye motstand at dere må gi opp, er det noe som er fundamentalt feil. Vi trenger dyktige bønder som dere for å produsere maten vår, sier hun.

7. mai: Generalforsamling i Den Norske Matfestivalen, Ålesund. Anne Katrine Jensen møtte for M&R Bondelag.

Birgit Oline Kjerstad gjenvalgt som styremedlem.

7. mai: Referat frå styringsgruppa prosjekt "Auka smågrisproduksjon i M&R"

Hans Frafjord, Vestnes, møter som Bondelaget sin representant i gruppa.

Skriftelig referat utdelt på styremøtet.

8/2013 Andre saker

8.1. Fylkesårsmøtet 2014 holdes på Alexandra Hotell i Molde fredag 7. og lørdag 8. mars

Fylkeskontoret har innhentet tilbud fra både Alexandra Hotell og Seilet Hotell i Molde for 4 arrangement. Pristilbudene viser at for helpensjon (overnatting, dagpakke dag 1 og middag) + dagpakke dag 2 er Alexandra Hotell kr 150 pr person billigere enn Seilet Hotell. Alle disse 4 arrangementene holdes på Alexandra Hotell. Fylkeskontoret har bekreftet tilbudet og gjort bestillingen med hotellet.

- **Skattekurs for regnskapsførere i Møre og Romsdal:** Tid: onsd. 27. tom fredag 29. november 2013. Deltakere: ca 50 deltakere 27.nov., og ca 100 deltakere 28.-29. nov.
- **Kurs for Unge Bønder i Møre og Romsdal.** Tid: fredag til lørdag rundt månedsskiftet januar /februar 2014. Deltakere: ca 30 deltakere. Dato fastsettes senere.
- **Landbrukskonferanse og årsmøte i Møre og Romsdal Bondelag.** Tid: fredag 7. og lørdag 8. mars 2014. Fredag 7.mars møtesal til 150-200 personer. Bankettsalen er booket begge dager.
- **Fylkesårsmøte i Møre og Romsdal Bygdekvinnelag.** Lørdag 29. og søndag 30. mars 2014. Ca. 50 deltakere.

8.2. Saker frå Bygdekvinnelaget:

Nyvalgt nestleder, Merete Bolme, Sunndal, er valgt til Bygdekvinnelagets representant i fylkesstyret i Møre og Romsdal Bondelag.

8.3. Saker frå Bygdeungdomslaget:

8.4. Uttale til Utviklingsplan for Gjermundnes vidaregåande skole

Vedlegg

På styremøte 15. april drøfta styret saka. Utkast til uttale vart utarbeida av Arbeidsutvalet og kontoret, og sendt fylkesstyret på e-post til gjennomlesing og godkjenning. Uttalen sendt til fylkeskommunen innan fristen 25. april.

- **Heimeside 6. mai 2013: Gjermundnes trenger nytt og oppdatert fjøs**
Møre og Romsdal Bondelag mener Gjermundnes må ha hovedfokuset på undervisningstilbudet. De som ønsker utdanning i landbruk må fortsatt få studietilbud i fylket som gjør de godt egnet til å utøve praktisk landbruk og/eller til å videreutdanne seg innen faget. For å være attraktiv for framtidige melkebønder i "melkefylket" Møre og Romsdal, er det helt nødvendig med nytt og oppdatert fjøs med moderne teknologi. Skal vi greie å brødfø verden i årene som kommer trenger vi mange dyktige gårdbrukere. Derfor har Gjermundnes ei svært viktig og framtidrettet rolle. Dette er noen av punktene Møre og Romsdal Bondelag har spilt inn til ny utviklingsplan for Gjermundnes vidaregåande skole i Vestnes som fylkeskommunen har ute til høring.

8.5 BONDEVENN-kampanjen i Møre og Romsdal

Presseklipp er lagt ut på hjemmesida og sendt styret tidligere. Bondelaget har invitert alle som er glad i norsk mat til å bli med og dyrke Norge på bondevenn.no. Kampanjen fortsetter fram mot stortingsvalget.

Heimeside 12.04.2013: Bondevenner i Averøy

Bondelaget på Averøya har påskjønnnet sine støttespillere og de som hjelper de som driver innen landbruket i kommunen. Dette foregikk i møte/ kontrollrommet i anlegget til Bådalen samdrift. Olav Gustad som er leder i bondelaget sa innledningsvis at de setter stor pris på at så mange står på for bondens viktige arbeid i kommunen. (brunsvika.net)

Heimeside 15.04.2013: Utmerka til "Bondevenn" i Surnadal

Grøne skjorter og diplom vart utdelt av Surnadal Bondelag og Todalen Bondelag til dei seks kandidatane som bevis på utmerkinga «Bondevenn». Ingebrigt Moen, som politiskar og fagkonsulent i næringsavdelinga i kommunen, ordførar Mons Otnes, Geir Forbregd for Driva, leiar for Indre Nordmøre Landbrukstjenester, Eli Gulla, kunderådgjevar landbruk, Ola Krangnes for Surnadal Sparebank, veterinær Frode Andresen. (Driva)

Heimeside 17.04.2013: Vestnes Bondelag vil gjere landbruket meir synleg

Tre ordførarar, ein prest og ein hoteleigar var blant dei framømte rundt frukostbordet til Vestnes bondelag måndag. Dei er bondevennar. Måndag kom våren endeleg til Romsdal. Samstundes er det like før forhandlingane om jordbruksoppgjøret tar til. Begge desse sakene er svært viktige for bøndene i Vestnes, som står på for ei framtid i næringa. Då må dei ha med seg opinionen, og både lokalpolitikarar og andre stilte opp i fjøsen til Søren Johan og Anette Øveraas. (ROMSDALS BUDSTIKKE)

Heimeside 20.04.2013: Utnevnte bondevenner i Tingvoll

Jens Kristian Eikrem fra Straumsnes Bondelag og Guro Røttingsnes fra Tingvoll bondelag, kåret transportørane Arild Ulset og Ottar Ulset, journalist Yngve Lie i Aura Avis og veterinærene Anne Lise Gausetvik og Synnøve Sæbø til bondevenner. (TIDENS KRAV)

Heimeside 24.04.2013: Bønder i Stranda heidra nye venner

Fire lokale personar som jobbar med mat blei utnemnde til bondevenner då Stranda Bondelag inviterte til nydeleg kortreist lunsj på Matbuda måndag. – Ein bondevenn treng ikkje nødvendigvis å gå god for heile landbrukspolitikken. Men ein bondevenn er glad i norsk mat, forstår at vi treng bønder til jobben og forstår helst at det kostar litt for god mat, sa nyvalt styremedlem i Møre og Romsdal Bondelag, Gunnhild Marie Overvoll. (SUNNMØRINGEN)

Heimeside 02.05.2013: Nordvestnytt fikk pris - bondevenn

Under Aure og Tustna bondelag sitt kaffemøte på Aure gjestegård sist fredag, ble lokalavisa Nordvestnytt tildelt prisen Årets bondevenn. Daglig leder og redaktør i lokalavisen, Ivar Torset, takket leder i bondelaget, Erik Olufsen for den flotte utmerkelsen. (Nordvestnytt)

Bondevennskjorte til Gjermundnes-elever

Eide Bondelag har utdelt Bondevenskjorte til de tre ungdommene fra Eide som går på Gjermundnes Landbruksskole, som er landbrukets fremtid: Hillevi Halås Eltvik, Torhild Stakvik og Mette Halås.

Bondevenner i Rindal

Rindal Bondelag har utnevnt disse til bondevenner: Knut Sognæs Hauso (dyrebilsjåfør), Bjarne Lund (jordbrukssjef), Ola T. Heggem (ordfører) og Einar Asphaug (representant for de ansatte ved RBL). (Trollheimsporten)

Bondevenner på politikarmøte i Skodje

Formannskapet i Skodje kåra til bondevenner på politikarmøte på Skodje Fellesfjøs 7. mai: Modolf Hareide (Sp), Torbjørn Skodjereite (H), Tone Fylling (Ap), ordførar Terje Vadset (Frp), Lidvar Giskeødegård (H), varaordførar Kari Grindvik, (V). (Avisa Nordre)

Bondevenner i Rauma

Framømte politikere på jordvernseminaret fikk en liten oppmerksomhet fra bondelaget, ei t-skjorte med påskriften «Bondevenn». Leder i Rauma bondelag, Anders Øverbø, var svært begeistra for at hele elleve faste kommunestyrerepresentanter hadde møtt fram. (Romsdals Budstikke)

Haukås skole er bondevenn

Fræna Bondelag har utnemnt Haukås skole til Bondevenn. (Romsdals Budstikke)

Unge bondevenner i Ytre Haram Bondelag

Ytre Haram Bondelag har utnemnt desse flotte gutane i alderen 10-14 år til bondevenner: Sander Klokk, Jonathan Vedeld Haram og Oliver Klokk. Dei har ikkje vakse opp på gard, men har likevel svært stor interesse for alt som har med gardsdrift å gjere. Dei stiller i kjeledress så snart dei kan, og er ivrig med alt arbeid dei kan vere med på. Med heimelaga doning på fire hjul øver dei på køyring med tilhengar sjølv om det er nokre år til dei kan ta sertifikat på traktor. Så spør det om regjeringa gir rammevilkår som gir desse ivrige gutane motivasjon og lyst til å satse på ei framtid i landbruket?

8.6 Annonse - Prosjektstilling i Møre og Romsdal Bondelag

Rekrutteringsprosjektet "Fortsatt drift på livskraftige landbruksbedrifter" er tidligere drøftet og vedtatt av fylkesstyret. Regional- og næringsutvalet i fylkeskommunen har bevilget tilskudd, og det er BU-midler fra Fylkesmannen i M&R

- **Hjemmeside 27.05.2013: Talet på unge bønder er halvert**

Sidan tusenårsskiftet er talet på unge bønder i Noreg nesten halvert samstundes som mange gardbrukarar nærmar seg pensjonsalderen. Difor startar Bondelaget i Møre og Romsdal eit treårig-prosjekt for å hjelpe eldre bønder med dei vanskelege vala for å berge vidare drift på gardane og hindre nedlegging av bruk. For når ein gardbrukar når pensjonsalder, er det ikkje alltid nokon som står klare til å ta over. – Det er stor spenning rundt generasjonsskiftet på mange gardsbruk, seier organisasjonssjef i M&R bondelag, Arnar Lyche til **NRK MØRE OG ROMSDAL**.

Annonseintrykk i avisene Tidens Krav, Romsdals Budstikke, Sunnmørsposten og Bondebladet.

Søknadsfrist er satt til 15. juni, og har denne utlysningstekst:

Vi har ledig 100 % stilling som prosjektleder i et 3-årig rekrutteringsprosjekt. For å nå mål om økt matproduksjon er det nødvendig å redusere avviklingstakten i jordbruket. Prosjektet skal arbeide aktivt med gårdbrukere som nærmer seg pensjonsalder og der det er usikkert om det blir fortsatt drift. Målet er at drifta på flest mulig bruk blir videreført.

Tett og god dialog med enkeltbønder blir arbeidsmåten.

Stikkord er analyse, avklaring og veivalg. Spesialkompetanse hentes inn ved behov.

Vi søker initiativrik prosjektleder som har evne til å arbeide selvstendig, men samtidig er utadvendt, interessert og dyktig i møte med mennesker. For å lykkes er god evne til å lytte og forstå spesielt viktig.

Det kreves god kjennskap til gårdsdrift og landbruk.

Kontorsted er primært på Bondelagskontoret i Molde, men andre alternativ kan diskuteres. Lønn og andre betingelser i henhold til avtale. Stillingen medfører en god del reisevirksomhet.

Styret gir fullmakt til Arbeidsutvalget å foreta intervjuer for ansettelse.

8.7 Løyving fylkesvise BU-midler: seminaret Norsk kvalitetsmat – hvordan produserer vi den?

Brev til M&R Bondelag datert 22. april 2013 frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal om løyving på kroner 64.000 eller inntil 68 prosent av godkjent kostnadsoverslag.

8.8 Dreneringsforskriften

Uttale utarbeidet av Arbeidsutvalget og kontoret, og sendt Norges Bondelag innen fristen 22. mai:

- Dreneringsforskriften er ute til høring og Møre og Romsdal Bondelag ønsker å komme med innspill.
- Vi synes forskriften stort sett er bra, og det er spesielt bra at profilering og omgraving er tatt med. Likevel kunne vi tenke oss et ekstra punkt om reparasjon av eksisterende grøftesystemer. Det er ofte det som er problemet i vårt fylke. At man må grave seg ned på enkeltpunkt på grunn av rustutfelling, sundkjørte steingrøfter, tette koblinger osv. Selv om dette ofte blir kostbart for bonden, blir det ikke mange meter med nedgravde grøfter, og dermed ikke noe tilskudd. Vi foreslår at reparasjoner gir rett på 10-20 prosent av kostnadsoverslaget i tilskudd.
- Vi vet at kostnadene til drenering varierer mye. I følge Bioforsk Rapport Vol. 7 Nr. 38 2012 koster det mellom kr 4000 og kr 10000 per dekar. Og samlet arbeidskostnad per meter grøft med lette forhold ligger rundt kr 45 per meter, mens vanskelige forhold vil gi en kostnad på rundt kr 90 (tall fra 2011). Valg av filtermasse og rørdimensjon har også betydning kostnaden.
- Ved å tildele tilskudd per dekar drenert jord eller per meter grøft, vil graden av kostnadsdekningen hos den enkelte søker variere stort. I tillegg kan det være vanskelig for forvaltningen å gå opp grensegangen mellom hva som er systematisk grøfting og hva som er "tilfeldig" reparasjonsgrøfting. Hvor mange dekar er drenert? Hvis man hadde gitt tilskudd i forhold til godkjent kostnadsoverslag, begrenset oppad til et visst kronebeløp per dekar, ville kostnadsdekningen bli mer lik, og vi tror at ordningen da vil bli lettere for forvaltningen å administrere.

8.9 Regionalt miljøprogram 2013-2016 – Høringssvar fra M&R Bondelag

Fylkesmannen sendte utkastet til RMP ut til kort høring, sammen med forslag til forskrift. Fylkesmannen skriver at det er ingen overraskelser i forhold til det en har drøftet med faglagene før. Ny RMP er bygd opp over et gjennomgående menysystem, med nye navn på tiltakene. Praktisk talt alle de gamle tiltakene finn en igjen i det nye programmet, men med litt andre overskrifter. Det viktigaste grepet er at en har frigjort ressurser ved å slanke ordningene «Regionalt prioriterte kulturlandskap» og «Skjøtsel av bratt areal». Ressursene er flyttet til to ordninger som går på miljørett håndtering av husdyrgjødsel. Dette betyr også at langt flere bønder heretter er i posisjon til å kunne søke Regionalt miljøprogram. Tidligere har RMP hatt i overkant av 1000 søkere, heretter kan – i prinsipp – alle med husdyr søke tilskudd over programmet.

Denne uttalen fra M&R Bondelag ble utarbeidet av Arbeidsutvalget og kontoret, og sendt Fylkesmannen innen fristen 24. mai:

Viser til høringsbrev om Regionalt Miljøprogram for Møre og Romsdal, datert 03.05.13. Sammen med leder og nestleder har jeg vurdert forslaget til nytt miljøprogram. Vi stiller oss i hovedsak bak det som er foreslått, men har noen innvendinger:

Punkt 3.7 Tilrettelegging av fuglebiotoper:

Vi tror at kr 2000 for lite. Kanskje er en erstatning per dekar bedre? Bonden må da i samråd med forvaltningen avsette nødvendig areal og beholder arealtilskuddet selv om det ikke blir høstet.

Punkt 3.14 Bruk av tilførselslanger og punkt 3.15 Spredning i vår/vekstsesong:

Begge steder er det nevnt: ”spredd husdyrgjødsel i mengde som tilsvarer minst 5 kg total-nitrogen per dekar...” Her snakker man et språk som ikke bonden nødvendigvis forstår. Det må spesifiseres antall tonn totalmengde, og ikke N-mengde i kilo. Nye tall viser at N-innholdet i husdyrgjødsel varierer mye og det samme gjør tørrstoffprosenten. Minimum 2 tonn husdyrgjødsel per dekar, uansett vanninnblanding, er for eksempel greit å forholde seg til. Vi foreslår også ei maksimumsgrense per bruk, slik at de største brukene slipper å bli mistenkt for å gi opp mer areal enn det er spredd på. For eksempel kr 30 000 eller 400 dekar.

8.10. Andre saker lagt ut på M&R Bondelag si heimeside - www.bondelaget.no/moreogromsdal

Heimeside 19.04.2013: Ikke fornøyd med støtte

Et av kravene ved jordbruksforhandlingene i fjor var å få gjenninført støtten til drenering av dyrka mark. Nå sendes høringsforslaget til forskriften for dreneringsstøtte ut. - Støtta burde vært differensiert. Noen jorder vil koste mer å drenere enn andre, da rekker ikke 1000 kroner per dekar langt, sier leder Oddvar Mikkelsen i Surnadal bondelag. (DRIVA)

Heimeside 25.04.2013: Bondelaget støttar pelsdyrnæringa i Norangdal

– Møre og Romsdal Bondelag støttar pelsdyrnæringa i Norangdal og elles i landet. Det er ei legitim næring, seier leiar i M&R Bondelag, Inge Martin Karlsvik. Han har registrert pelsdyrhaldar Steinar Nordang sitt utspel om dei dramatiske konsekvensane i Norangdal dersom Arbeidarpartiet (Ap) får stortingsfleirtal for å avvikla pelsdyrnæringa. Det vil bety at fem farmar vert avvikla i det området her i fylket med størst konsentrasjon av pelsdyrhald. Leiar Knut Hustad i Hjørundfjord bondelag og samarbeidsutvalet for bondelaga i Ørsta er svært oppgitt over vedtaket på Ap sitt landsmøte om å gå inn for ei styrt avvikling av pelsdyroppdrett (MØRE-NYTT)

Heimeside 25.04.2013:–No må politikarane vakne

– Vågar ikkje dei politiske partia i Ørsta å stikke hovudet fram og seie det er gale å avvikle pelsdyrnæringa? Leiar Knut Hustad i Hjørundfjord bondelag og samarbeidsutvalet for bondelaga i Ørsta er svært oppgitt over vedtaket på Ap sitt landsmøte om å gå inn for ei styrt avvikling av pelsdyroppdrett i Noreg. (MØTE-NYTT)

Heimeside 30.04.2013: Viste fram nyfjøset

Sist tirsdag ble det arrangert ”Åpent fjøs” i Tevika utenfor Aure sentrum, for å vise fram nyfjøset til Erik Olufsen. Ikke minst var det spennende å se den splitter nye melkeroboten i aksjon. Både Tine, Nortura og Felleskjøpet var på plass da Erik Olufsen holdt nyfjøset åpent for publikum. Det samme var Aure formannskap som starta sitt møte, for å se hva som må til når det gjelder satsing innen landbruket. (NORDVESTNYTT)

Heimeside 02.05.2013: Ber ordførerne gripe inn om rovdyr

– Direktoratet for naturforvaltning kan ikke gi blaffen i jerveproblematikken i Trollheimen. Jeg oppfordrer ordførerne til å gripe inn, sier stortingsrepresentant Tove-Lise Torve (Ap). (AURA AVIS)

Heimeside 06.05.2013: Helge Orten mener Bondelaget misforstår

Høyres Helge Orten sier partiet ønsker å øke norsk matproduksjon. Orten mener det er flere veger til samme mål, nemlig økt norsk matvareproduksjon og ei sterk norsk landbruksnæring. Høyre mener partiet kompenserer for reduserte støtte og overføring ved å lette på skatte og avgiftstrykket, gunstigere avskrivningsregler og annen arveavgift. (DRIVA)

Heimeside 14.05.2013: Har du sagt takk til ein bonde i det siste?

Lege, prest og lensmann treng du nokre få gonger i livet. Ein bonde treng du tre eller fire gonger om dagen. Har du sagt takk til ein bonde i det siste? Gjer det, og ta det med eit smil når det om nokre dagar luktar skikkeleg vår i bygda. Skal det bli mat må det lukte litt møkk. Ha ein fin vår. Det skriv Surnadal Bondelag i ein kronikk.

8.11. Open Post

På styremøtet ble det orientert om framdrifta av opplegget Bedre Bonde

SAK 26/2013: Årsmøtet i Norges Bondelag i Loen 12. - 14. juni

Utsendinger fra Møre og Romsdal er foruten fylkesleder Inge Martin Karlsvik de årsmøtevalgte utsendingene Anne Katrine Jensen, Odd Helge Gangstad, Trond Malmedal, Arne Rekkedal, Gunnhild Overvoll og Petter Melchior.

Arnar Lyche møter som organisasjonssjef. Odd Chr. Stenerud, Giske, deltar som ordstyrer og Arne Magnus Aasen, Tingvoll, som varaordstyrer i årsmøtet. Yngve Røøyen, Surnadal, møter for Bygdeungdomslaget sentralt.

På styremøte 15. april ble det drøftet om M&R Bondelag skal foreslå eget utvalg i Norges Bondelag for grovforbasert næring. Etter vurderinger er en kommet fram til at fylkesleder tar opp saken på representantskapsmøtet i NB 11. juni i forkant av årsmøtet, og ber styret i Norges Bondelag vurdere å nedsette et partssammensatt utvalg for melkeproduksjonen.

Reisemåte for utsendingene:.

Inge Martin og Arnar reiser mandag (representantskapsmøte tirsdag)

En bil fra Molde tirsdag ca kl. 15.00-16.00 (Odd Helge, Trond, Anne Katrine og **Yngve kjører**) + Gunnhild fra Stranda. Petter kjører over Geiranger.

Nyvalgt nestleder i TINE, Nina Kolltveit Sæter fra Surnadal, er foreslått som nytt styremedlem fra Tine til styret i Norges Bondelag.

Styremøtet drøftet valgene under årsmøtet. Utsendingene slutter seg til valgkomiteens innstilling.

M&R har 2 innlegg i generaldebatten + replikker fritt:

Inge Martin tar ett innlegg, bl.a. om velferdsordningene.

Anne Katrine om partssammensatt utvalg for melk, samt om grovforbasert næring. Referansebrukene – ikke alle kjenner seg igjen i tallene.

Ellers ble følgende saker og tema drøftet og vurdert som aktuelle å ta opp i årsmøtet:

- Odd Helge tar opp etterlysning av bibliotek med plansjer for tillitsvalgte i Bondelaget.
- Odd Helge tar opp matvaresikkerhet.
- Utsendingene på årsmøtet får daggødtgjørelse for to dager, men må møte for tre dager. Anne Katrine tar dette opp ved godkjenning av innkalling.
- Leiejordsandelen i jordbruket aktuelt å ta opp som kommentar til årsmeldinga. Gunnhild vurderer.
- Kontingentgrunnlag, makskontingent og medlemsutvikling. Arne vurderer kommentarer til sak om regnskap.
- Næringspolitisk program 2013-2016 – Petter vurderer innlegg.

Vedtak:

Styret vil arbeide videre med å fremme sakene som ble drøftet på møtet, og ved de nevnt utsendingene.

SAK 27/2013: Jordbruksforhandlingene 2013 – oppsummering og videre arbeid

Vedlegg: Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte mellom staten, Bondelaget og Småbrukarlaget

Vedlegg: Jordbruksoppgjøret 2013 – En viktig barriere er brutt!

Vedlegg: Hva har vi oppnådd – en oversikt

Vedlegg: Plansje om inntektsvekst jordbruksoppgjørene fra 2000 til 2013

Vedlegg: Pressemelding 15. mai fra Møre og Romsdal Bondelag

Jordbrukets krav ble lagt fram 26. april.

Telefonmøte med fylkesstyret tirsdag 7. mai 2013 kl 21.00-22.00

Tema: Statens tilbud. Et samlet fylkestyre i Møre og Romsdal anbefalte å gå i forhandlinger.

Telefonmøte med fylkesstyret og lokallagslederne onsdag 8. mai 2013 kl 21.00-22.00

Tema: Statens tilbud. Totalt 32 personer deltok på telefonmøtet.

Referat fra telefonmøtet sendt på e-post 10. mai til fylkesstyret.

Fylkesleder orienterte om statens tilbud, og om fylkesstyrets råd til NB om å gå i forhandlinger.

Samtlige fra lokallagene som hadde ordet på telefonmøtet støttet fylkesstyret syn.

Aksjonsplaner: Møre og Romsdal Bondelag hadde i likhet med Norges Bondelag laget aksjonsplaner. Men denne var ikke sendt ut i organisasjonen av hensyn til fortrolighet. Dersom vi fikk beskjed fra Norges Bondelag om å høyne aksjonsberedskapen, ville fylkeslagets aksjonsplaner umiddelbart blitt sendt ut. De seks aksjonslederne i fjor var også i år villige til å være aksjonsledere ved et brudd.

15. mai ble det enighet mellom staten, Bondelaget og Småbrukarlaget om ny jordbruksavtale.

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag krevde 1,97 milliarder kroner, mens tilbudet fra staten lå 950 millioner under kravet på 1,02 mrd. kr. Kravet utgjorde 47.000 kroner pr årsverk, mens statens tilbud utgjorde 25.000 kroner. Statens tilbud ga en gjennomsnittlig inntektsheving på 6.000 kroner pr. årsverk sammenlignet med andre grupper.

Oppgjøret endte med ei ramme på 1270 mill. kroner, tilsvarende en inntektsvekst på 31.000 kroner per årsverk. Landbruket har fått 65 prosent av sitt krav innfridd. Så stor andel av kravet er ikke innfridd siden jordbruksoppgjøret i 1999. Avtalen gir grunnlag for en reduksjon i inntektsforskjellen på 12.000 kr/årsverk til andre grupper i samfunnet.

Rammen er finansiert med økning av målprisene på 580 mill. kroner, 500 mill. kroner i økte budsjettmidler, 140 mill. kroner i økt jordbruksfradrag og 50 mill kroner fra ledige midler fra 2012. Årets jordbruksavtale har en tydelig prioritering av korn- og storfekjøttproduksjon, samt grønt.

Styret i Norges Bondelag godkjente i styremøte 23. mai den fremforhandlede jordbruksavtalen for 2013/2014.

Pressemeldinger, presseklipp og omtale på hjemmeside:

Heimeside 26.04.2013: Moderat krav fra bøndene

Jordbrukets krav er i år på 1,97 milliarder kroner. Det utgjør kr 46 800 per bonde, hvorav 17 000 kroner går til å tette noe av inntektsgapet mellom bønder og andre grupper. Det må til dersom regjeringa skal nå sine egne mål for landbrukspolitikken, sier leder i Møre og Romsdal Bondelag, Inge Martin Karlsvik, i ei **pressemelding**.

Heimeside 29.04.2013: – Tror politikerne har skjønt alvoret

Leder i Sunndal Bondelag, Oddveig Gikling-Bjørnå, har trua på at politikerne skal greie å innfri kravene fra bondeorganisasjonene i landbruksoppgjøret. – Men det er resultatet av forhandlingene som teller, sier hun. (DRIVA)

Heimeside 03.05.2013: ORKide krev solid landbruksoppgjør

Ordfører- og rådmannskollegiet på Nordmøre (ORKide) med leiar Mons Otnes i spissen med klar bondestøtte med brev til statsministerens kontor, departement og politikarar. I uttalen viser Ordfører- og rådmannskollegiet

til at dei er opptekne av at årets jordbruksforhandlingar skal gje eit godt resultat for bonden. Dei meiner landbruket er ein svært viktig aktør og verdiskapar i lokalsamfunna våre, både i kraft av seg sjølv, og med dei ringverknadane som landbruket gjev. **(DRIVA)**

Heimeside 07.05.2013: Spente bønder

I dag kommer Staten med sitt tilbud til bondeorganisasjonene i jordbruksoppgjøret. Både spenningen og forventningene blant bøndene er stor. – Dette kan slå litt forskjellig ut alt ettersom hvilke produksjoner det handler om. Men uansett må vi ha et såpass godt oppgjør nå for ikke å bli hengende enda lenger etter i inntektsutviklinga, sier leder i Møre og Romsdal Bondelag, Inge Martin Karlsvik fra Eide til **ROMSDALS BUDSTIKKE**.

Heimeside 07.05.2013: Staten tilbyr bøndene halvparten av kravet

- Tilbudet fra staten gir et bedre utgangspunkt enn i fjor. Likevel er dette bare halvparten av jordbrukets krav, og det er utfordrende. Tilbudet ligger noe lavere enn det jeg hadde forventet, sier fylkesleder i Møre og Romsdal Bondelag, Inge Martin Karlsvik, i ei **pressemelding** om statens tilbud i jordbruksforhandlingene som ble lagt fram 7. mai.

Heimeside 11.05.2013: I år blir det semje i jordbruksoppgjøret

I eit valår har korkje bondeorganisasjonane eller den raudgrøne regjeringa råd til å styre mot eit brot. Det blir nok ein avtale før fristen den 16. mai, men bøndene kjem til å krevje at ein større del av overføringane til jordbruket skal kome i form av kroner og øre frå statskassa. Sjølv om avstanden mellom krav og tilbod er stor, vil den politiske effekten av eit brot vere så stor at partane ikkje har anna val denne gongen enn å bli samde. **(Leiar i SUNNMØRSPOSTEN)**

Heimeside 13.05.2013: Bøndernes inntekter

Regjeringspartiene er samtidig helt avhengig av å ha bøndene med på laget. Alternativet er jo en borgerlig regjering med en helt annen landbrukspolitikk. Partene i jordbruksforhandlingene er derfor på mange måter dømt til å måtte komme til enighet. Det kan bli dyrt, men det kan bli politisk dyrere å få et nytt brudd. **(Leder i TIDENS KRAV)**

Heimeside 15.05.2013: Et viktig skritt i riktig retning

- Årets jordbruksavtale reduserer i snitt inntektsforskjellen til andre grupper i samfunnet med 12 000 kroner per årsverk. Det er et viktig skritt i riktig retning, men jeg er usikker på om det er tilstrekkelig til at regjeringen når sitt eget mål om økt matproduksjon, sier leder i Møre og Romsdal Bondelag, Inge Martin Karlsvik, i ei **pressemelding**.

Heimeside 16.05.2013: - Avtale i riktig retning

Leiar Inge Martin Karlsvik i Møre og Romsdal Bondelag og stortingsrepresentant Jenny Klinge (Sp) i Surnadalgler seg begge over årets jordbruksavtale. Karlsvik seier Møre og Romsdal Bondelag hadde håpa på ein betre avtale. Han tolkar likevel avtalen som eit skritt i riktig retning. Stortingsrepresentant Jenny Klinge seier ho er veldig glad for at det vart ein avtale i år. - Det er bra at avtalen aukar inntektsmoglegheitene til bøndene såpass mykje at det bidreg til å tette noko av gapet i forhold til inntektene til andre yrkesgrupper. **(DRIVA)**

Heimeside 18.05.2013: - For ein gongs skuld er eg positiv til jordbruksavtalen

- For ein gongs skuld er eg positiv til jordbruksavtalen, humrar leiar Knut Hustad i Hjørundfjord Bondelag. Hustad trur klare krav frå bøndene er noko av årsaka til det. – Det viser i alle fall at aksjonen vi hadde i fjor var på sin plass. **(MØRE-NYTT)**

Heimeside 18.05.2013: Ser vilje til å tette gapet

Nestleder i Møre og Romsdal bondelag, Anne Katrine Jensen, er ikke fornøyd med resultatet at årets jordbruksoppgjør. Samtidig merker hun en vilje til å tette gapet til andre yrkesgrupper, noe som hun mener er viktig både med tanke på økonomien og rekrutteringen til bondeyrket. **(ROMSDALS BUDSTIKKE)**

Heimeside 22.05.2013: - Årets jordbruksavtale er en god start

- Et bra jordbruksoppgjør, men det må fortsette på dette nivået i lang tid framover, mener leder i Surnadal Bondelag, Oddvar Mikkelsen. Han er ellers fornøyd med at en sterkere satsing på korn- og storfeproduksjonene prioriteres i avtalen, og at det nå virker for å være aksept for forhandlinger om kronesvise økninger og ikke prosentvise. **(DRIVA)**

Dette kom fram i styret m.a.:

Ble for lite budsjettmidler. Skuffet over at regjeringen ikke turte gi mer i et valgår.

Vi fikk så mye som var mulig.

Hva hadde skjedd hvis vi hadde tatt et brudd?

Viktigste er at det ligger en holdningsendring til vilje å tette gap.

Isolert sett kunne ikke forvente å få mer på ett år.

Bruddet i fjor hevet årets tilbud.

Styremedlemmer burde fordelt lokallagene og ringt til lederne for å få kommentarer.

Vedtak:

Styret mener det var riktig av Norges Bondelag å inngå avtale, men Møre og Romsdal Bondelag hadde håpet på en enda bedre avtale. Styret merker seg kursendringen og et viktig skritt i riktig retning ved at inntektsgapet til andre grupper reduseres med 12 000 kroner per årsverk, men er samtidig usikker på om dette er tilstrekkelig til at regjeringen når sitt eget mål om økt matproduksjon. Det må sterkere lut til og flere år med slike avtaler for å snu de negative trendene i landbruket med stor avgang av bønder og for liten rekruttering av nye. Jordbruksarealer går ut av produksjon, driftsapparatet forringes og selvforsyningsgraden synker.

Styret tror bruddet i fjor banet vei for at landbruket fikk 65 prosent av sitt krav innfridd og det beste forhandlingsresultatet siden 1999. Men styret er bekymret for at landbruket fikk mindre på overføring-er over statsbudsjettet. Dette gjør det vanskeligere å utjevne forskjellene mellom store og små bruk. Avtalen premierer derfor mest de største brukene.

Arbeidet med aksjonsplanene var kommet langt nok i forhold til uttalt aksjonsberedskap og aktuelle tiltak. Styret, kontoret og lokallagene har så mye erfaring med håndtering av budskap og media at vi kunne satt i verk de aktuelle tiltakene på den tid vi ville fått til konkret forberedelse. Styret mener det ville gått greit å mobilisere til aksjoner også i år dersom det hadde blitt aktuelt.

SAK 28/2013: Opplæring av tillitsvalgte

På oppdrag fra Samarbeidsrådet i Midt-Norge har Studieforbundet næring og samfunn Nordenfjeldske gjennomført prosjektet "Felles grunnopplæring av tillitsvalgte". Utgangspunktet er:

- ✓ FK Agri: 23 kretser med 3 tillitsvalgte per krets.
- ✓ Nortura: 23 kretser med 3 tillitsvalgte per krets.
- ✓ Tine: 64 produsentlag med 3-4 tillitsvalgte i hvert produsentlag.
- ✓ Nord-Trøndelag Bondelag: 41 lokallag med 5-6 tillitsvalgte.
- ✓ Sør-Trøndelag Bondelag: 38 lokallag med 5-6 tillitsvalgte.
- ✓ Møre og Romsdal Bondelag: 47 lokallag med 5-6 tillitsvalgte.
- ✓ I tillegg kommer Bonde- og Småbrukarlagene, Sau og Geit, Tyr, Geno med flere.

Prosjektets mandat:

- ✓ Lage et kursopplegg for felles grunnopplæring av tillitsvalgte i Midt-Norge med maks kostnad på kr 1000 per deltager og som kan drives over tid uten noe form for prosjektfinansiering.
- ✓ Organisasjonene stiller med lærere fra egne rekker.

Kurset:

- ✓ 8-timers kurs over to kvelder eller en dag.
- ✓ Kurset er gratis for deltageren.
- ✓ Organisasjonskunnskap – 4 timer.
 - Lagsdrift og møteledelse
 - Økonomistyring.
 - Litt om media og politisk påvirkning lokalt.
- ✓ Landbrukspolitikk og markedsordninger – 4 timer
 - Jordbruksavtalen
 - Markedsordningene
 - Internasjonale forhold som påvirker nasjonalt

Gjennomføring:

Fylkesbondelagene lager forslag til geografisk fordeling av kurs. Ett kurs per kommune som hovedregel. Hver organisasjon tar ansvar for et definert antall kurs og dekker alle kostnader på sine kurs til lønn, reise for lærere, materiell, mat, husleie. Studieforbundet koordinerer kursrundene. Det lages felles studiemateriell. Første kursrunde er høsten 2013.

Vedtak: Styret slutter seg til opplegget for gjennomføring i Møre og Romsdal.

SAK 29/2013: Studietur for styret høsten 2013**Vedlegg – forslag til program**

Styret drøftet på styremøtene 12. februar og 15. april tanker om studietur for styret høsten 2013. Fylkesleder og nestleder har arbeidet videre med planene for landbruksrelatert studietur til Irland. For å få så gode priser som mulig på flyreisen er turen lagt opp fra tirsdag 17. til fredag 20. september.

I 2012 ble det holdt 9 styremøter, av disse 2 to-dagers styremøter med overnatting.

I år blir det 7 styremøter, alle en-dagers uten overnatting. Planlagte styremøter 22. januar og 18. mars ble avlyst, sparte kostnader her er ca 20.000 kroner pr møte (daggodtgjørsløse, servering og reiseutgifter) Styremøte er uansett fastsatt i september, og inngår da i turen.

I desember blir det nå holdt en dags styremøte (julemøtet som i alle år har vært todagers med overnatting). Her ca 21.000 kroner i sparte kostnader ved kun en daggodtgjørsløse og ikke overnatting.

Ved å trekke ifra innsparte utgifter for avlyste styremøter i år og kun ha en dags styremøte i desember, blir netto ekstrakostnad for styreturen på vel 23.000 kroner.

Styret går inn for kun tre daggodtgjørsløser, selv om turen varer fire dager – sparer en daggodtgjørsløse. 10 personer deltar på turen - 7 fra styret og 3 ansatte (Forfall fra Bygdekvinnelaget og 1 ansatt). Kostnader ansatte føres på Bondelagets servicekontor, og blir ikke belastet fylkeslaget.

Vedtak: Styret slutter seg til opplegg for landbruksrelatert studietur til Irland fra tirsdag 17. til fredag 20. september. Det utbetales tre dager møtegodtgjørsløse.

SAK 30/2013: Matfestivalen i Ålesund 21.-25. august – aktiviteter**Vedlegg: Pressemelding fra Matfestivalen.**

Fra onsdag 21. til lørdag 24. august blir Sparebanken Møre Arena (Sunnmørshallen) omgjort til en eneste stor mathall. Hele arrangementet holdes i år innendørs.

Program ikke lagt ut ennå, men noen av arrangementene ligger på festivalens hjemmeside:

- 21. til 22. august: storhusholdningsmesse
- 22. august kl. 16.00-19.00: Dagligvaredagen på Color Line Stadion. Årets tema: Dagligvarebransjen i fortid og fremtid
- 21. til 22. august: NM i kokkekunst
- 21. og 22. august: NM for servitører.
- Fredag 23. august: NM i klippfisk

Styret drøftet om Bondelaget skal bidra? Og i så fall hvordan? Stand, seminar eller....?

Det er en stor scene inne i hallen som arrangørene vil vi kan bruke.

Hva med Bondelags-show på ca 2 timer fredag 23. august? Med kulturinnslag, landbrukspolitikk osv.?

Det holdes et arbeidsmøte på Bondelagskontoret 3. juni, der org.-sjef Arnar Lyche, nestleder Anne Katrine Jensen og Bondelagets styremedlem i Matfestivalen, Birgit Oline Kjerstad, deltar.

Vedtak: Styret slutter seg til at Bondelaget lager til et opplegg på Matfestivalen. Anne Katrine Jensen og Arnar Lyche planlegger videre program.